

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum eius peccatum fuerit grauius omnibus alijs peccatis? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

do similitudinem naturæ. Sed primus homo peccauit principaliter, appetendo similitudinem Dei quantum ad scientiam boni, & mali, sicut serpens ei suggestit: ut scilicet per virtutem propriæ naturæ determinaret sibi quid esset bonum, & quid malum ad agendum; vel etiam ut per seipsum præcognosceret quid sibi boni, vel mali esset futurum. Et secundario peccauit, appetendo similitudinem Dei, quantum ad propriam potestatem operandi: ut scilicet virtute propriæ naturæ operaretur, ad beatitudinem consequendam. Vnde Augustinus dicit 11. * super Gen. ad litteram, quod menti mulieris inerat amor propriæ potestatis. Sed diabolus peccauit appetendo similitudinem Dei quantum ad potestatem. Vnde August. dicit in lib. * de vera religione, quod magis voluit sua potentia frui, quam Dei: verumtamen quantum ad aliquid uterque Deo æquiparari appetijt: in quantum scilicet uterque sibi inniti voluit contempto diuinæ regulæ ordine.

c. 30. cir. me. 10. 3.

c. 13 cir. me. 1. 1.

Ad primum ergo dicendum, quod ratio illa procedit de similitudine naturæ, ex cuius appetitu homo non peccauit, ut dictum * est.

In co. ar.

Ad secundum dicendum, quod appetere similitudinem Dei absolute, quantum ad scientiam, non est peccatum, sed appetere huiusmodi similitudinem inordinate, id est, supra mensuram suam, peccatum est. Vnde super illud Psal. 70. Deus, quis similis erit tibi? dicit Augustin. * Qui per se vult esse, ut Deus, a nullo est, peruersè vult esse similis Deo: ut diabolus, qui noluit esse sub eo; & ut homo, qui ut seruus noluit tene-ri præcepto.

gl. ord ex Aug. sup. Ps. 70. cō- cione 2. cir. med. 10. 8.

794

Ad tertium dicendum, quod ratio illa procedit de similitudine æquiparantiæ.

1. 2. q. 83. a. 3. cor. 1. q. 2. d. 21 q. 2. a. 2. q. d. 37. in 5. expof. ad 1. q. 2.

ARTIC. III.

Utrum peccatum primorum parentum fuerit caeteris grauius?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod peccatum primorum parentum fuerit caeteris

Cc 2 gra-

* c. 15 nō
remotè à
prim. 5.

gravius. Dicit enim Auguf. 14. * de Ciuit. Dei, Magna fuit in peccando iniquitas, vbi tanta fuit in non peccando facilitas. Sed primi parentes maximam habuerunt facilitatem ad non peccandum: quia nihil habebāt intrinsecus, quod eos ad peccandū impelleret. Ergo peccatū primorum parentum fuit cæteris grauius.

¶ 2 Præterea, Pœna proportionatur culpe. Sed peccatum primorum parentum grauiſſimè est poenitum: quia per ipſum mors introiit in hunc mundum, vt Apoſt. dicit ad Rom 5. Ergo peccatum illud fuit grauius cæteris peccatis.

¶ 3 Præterea Primum in quolibet genere videtur eſſe maximum, vt dicitur in 2. * Metaph. Sed peccatum primorum parentum fuit primum inter alia peccata hominum. Ergo fuit maximum.

¶ 1. Peri-
archò, c.
3. cir. ſm.
80. 1.

SED contra eſt, quod Origenes * dicit, Non arbitror quòd aliquis ex his qui in ſummo perfectoque conſtiterint gradu, ad ſubitum euacuetur aut decedat: ſed paulatim & per partes deſſuere cum neceſſe eſt. Sed primi parentes in ſummo perfectoque gradu conſiſtebant. Non ergo eorum primum peccatum fuit maximum omnium peccatorum.

RESPONDEO dicendum, quòd duplex grauitas in peccato attendi poteſt. Vna quidem, ex ipſa ſpecie peccati: ſicut dicimus adulterium eſſe grauius peccatum ſimplici fornicatione. Alia autem eſt grauitas peccati, quæ attenditur ſecundum aliquam circumſtantiam loci, vel perſonæ, aut temporis. Prima autem grauitas eſſentialior eſt peccato & principalior: vnde ſecundum eam magis peccatum dicitur graue, quam ſecundum aliam. Dicendum eſt igitur quòd peccatum primi hominis non fuit grauius omnibus aliis peccatis humanis ſecundum ſpeciem peccati. Eſt enim ſuperbia ſecundum ſuum genus habeat quòdam excellentiam inter alia peccata, maior tamen eſt ſuperbia, qua quis Deum negat, vel blaſphemat, quam ſuperbia, qua quis inordinatè diuinam ſimilitudinem appetit: qualis fuit ſuperbia primorum parentum.

ut dictum * est. Sed secundum conditionem personarum peccantium, peccatum illud habuit maximam gravitatem, propter perfectionem status ipsorum. Et ideo dicendum est, quod illud peccatum fuit quidem secundum quid gravissimum, non tamen simpliciter.

Ad primum ergo dicendum, quod illa ratio procedit de gravitate peccati ex circumstantia peccantis.

Ad secundum dicendum, quod magnitudo poenae, quae consecuta est ad illud primum peccatum, non correspondet ei secundum quantitatem propriae speciei, sed in quantum fuit primum: quia ex hoc interrupta est innocentia primi status, quae subiecta deordinata est tota natura humana.

Ad tertium dicendum, quod in his quae sunt per se ordinata, oportet id quod est primum, esse maximum. Talis autem ordo non attenditur in peccatis, sed unum per accidens sequitur post aliud. Unde non sequitur quod primum peccatum sit maximum.

ARTIC. IV.

Virum peccatum Adae fuerit gravius quam peccatum Euae?

795
2. dis 2. 2.
q. 1. a. 3.

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod peccatum Adae fuerit gravius quam peccatum Euae. Dicitur enim i. ad Timot. 2. quod Adam non est seductus, mulier autem seducta in praevagatione fuit. Et sic videtur quod peccatum mulieris fuerit ex ignorantia, peccatum autem viri ex certa scientia. Sed huiusmodi peccatum est gravius: secundum illud Lucae 12. Ille servus qui cognovit voluntatem domini sui, & non fecit secundum voluntatem eius, vapulabit plagis multis. Qui autem non cognovit, & fecit digna plagis, vapulabit paucis. Ergo Adam gravius peccavit quam Eua.

¶ 2. Praeterea, August. * dicit in lib. de Decem chordis, Si caput est vir, melius debet vivere, & praecedere in omnibus bonis factis maxime uxorem suam, ut illa imitetur virum. Sed ille, qui melius debet

cap 3. a
me. 10. 9.